

ثمرات نیک جشنواره علامه شعرانی (ره)

حجت الاسلام و المسلمین علی اکبر رضایی

جای بسی خوشوقتی است که برای نخستین بار، جشنواره‌ای علمی- پژوهشی در حوزه علمیه تهران آن هم در سطح استادان حوزوی برگزار می‌گردد. این اتفاق ضمن آن که به‌روزی و تعالی افزون‌تر حوزه‌های علمیه را نوید می‌دهد، حاکی از این امر است که جان تازه‌ای در کالبد حوزه تهران دمیده شده و امید می‌رود فرهیختگان جوان و استادان زبردست، رهی نو، پویا و استوار در پیش گیرند و روح خسته و غفلت‌زده پژوهش را از کمند گمنامی و تنهایی وارهانیده و بدان حیاتی ارجمند بخشند؛ چرا که ناگفته پیداست چنین جشنواره‌هایی صرفاً با هدف نمایشگری و نمایش‌سازی رخ نمی‌نمایند، که اهدافی بسیار والا، پربار و جاودان را در نهان خویشتن می‌پروراند و بر دست یازیدن به آن‌ها پای می‌فشرند؛ چنان که از همه انواع دنیاخواهی پیراسته‌اند و در پی نام و نان برنیامده و در کج‌راه دنیاطلبی، رنج خویشتن را ساز نمی‌کنند.

جشنواره علمی- پژوهشی علامه شعرانی (ره) که نشان خویش را با عنوانی بس بزرگ، نامور و عالی‌مقدار آراسته است و به مدد تلاش علمی آقای حسین زحمتکش زنجانی و البته به همت و حمایت دوست گرانمایه جناب حجت‌الاسلام و المسلمین سماوات، معاون پژوهش حوزه علمیه استان تهران، در آستانه برگزاری است، بی‌شبهه مولودی مبارک و پرمایه در عرصه گسترش فرهنگ پژوهش در حوزه علمیه استان تهران به شمار می‌رود و حقیقتاً می‌بایست قدر و منزلت آن را دریافت و به یاری‌اش شتافت؛ از این رو امعان نظر در چند نکته، ثمره بهتر و بیشتری در پی خواهد داشت:

1. ارتباط با پژوهشگران باید چنان سهل و آسوده باشد که آنان بی‌هیچ دغدغه‌ای پای در این عرصه نهند و حاصل رنج خویش را که به زیور قلم آراسته‌اند، در معرض ارزیابی قرار دهند؛

2. ارزیابی آثار، آن‌گاه نتیجه‌مند خواهد بود که بر پایه قواعد و استانداردهای پذیرفته شده علمی صورت گیرد؛ زیرا راهی جز این، پیکره جشنواره را طی زمانی نه چندان دراز، به پیری زود هنگام مبتلا خواهد ساخت و مانع تحرک و ترقی شایسته خواهد گردید؛

3. حضور اندیشه‌وران حوزوی در این جشنواره می‌تواند فرصتی مغتنم و محملی تخصصی را برای دست‌اندرکاران فراهم آورد تا بتوانند از رهگذر آن، استعدادهای نهان و پیدای حوزه را مورد شناسایی و بهره‌برداری قرار دهند؛

4. رشد و شکوه جشنواره در گرو تداومی سالانه و سلسله‌مند است. بر این اساس لازم است برای برگزاری دائم آن، تدبیری بایسته اندیشید و از همه توانمندی‌های حوزه تهران بهره برد؛

4. نقش علمای تهران در جشنواره علامه شعرانی (ره)، بسی بی‌بدیل و ارجمند است. این بزرگواران با حضور پُررنگ خویش در همایش، ضمن تحرک و اثربخشی به اجرای برنامه، به یاری مسئولان می‌شتابند و بر قوت و دلگرمی آنان می‌افزایند؛

5. لازم است زمینه‌های مناسب برای بهره‌گیری از توان شرکت‌کنندگان فراهم آید. به گمان من، تأسیس مرکز یا مؤسسه‌ای فرهنگی و پژوهشی می‌تواند به پژوهش‌های حوزوی جهت بخشیده و آن‌ها را در شاه‌راه صحیح و پیشرفته علمی قرار دهد. به تعبیری دیگر، مرکز یا مؤسسه پژوهشی، مأمنی آرام، فرح‌بخش و ره‌گستر برای پژوهشگرانی است که آژمند پژوهش‌های ژرف، قانونمند و اثربخش‌اند؛

6. تأسیس انجمن‌های تخصصی و برآمده از جشنواره، امری میسور و بایسته است و می‌تواند موجب افزایش توانمندی‌های این عزیزان و تقویت همدلی‌های علمی و پژوهشی گردد؛

7. حوزه علوم انسانی بسیار نیازمند ورود پژوهشگران حوزوی است، تا آن را از هر گونه کثرت‌ها و پلشتی‌های فکری و علمی پیراسته کرده و از ویژگی الهی و دینی، فربه و پرمحتوا سازند. بر این اساس، طرح موضوعات و مسائلی از این دسته، از وظایف دست‌اندرکاران است؛

8. نظریه‌پردازی، نوآوری و نقد منصفانه آثار بزرگان، حقی مسلم و امری عقلانی و ضروری برای پژوهشگر است. اما این امر نباید پژوهشگران را به غرور ناشایست و خودبیشترین علمی دچار سازد.

در پایان بر این نکته تأکید می‌ورزم که عملکرد عالمانه و دقیق ما در برگزاری جشنواره علامه شعرانی (ره) می‌تواند نتایجی؛ همچون تقویت اعتبار علوم انسانی و اسلامی و نظریه‌پردازی در این حوزه؛ معرفی توانایی‌ها و ظرفیت‌های حقیقی حوزه تهران؛ تشویق استادان جوان به استفاده از ظرفیت‌های پژوهشی در حوزه‌های علمیه، هویت‌بخشی و چهره‌پردازی به پژوهشگران موفق و البته گمنام حوزه تهران و ایجاد فضای سالم رقابتی در مدارس علمیه استان تهران در پی داشته باشد.